

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในการดำเนินการวิจัยนำเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 257 คน ครูผู้สอน จำนวน 3,718 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 3,855 คน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 รวมทั้งสิ้น จำนวน 7,830 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ ผู้บริหาร 93 คน ครูผู้สอน 186 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนของผู้ปกครอง 93 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการ ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากประชากร 7,830 คน ด้วยตารางสำเร็จรูปเคริจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970: 606-609 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2540: 86-90) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน

2.2 สุ่มสถานศึกษาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 แบบกลุ่ม ให้กระจายใน 7 อำเภอ ได้ 95 โรงเรียน กำหนดสัดส่วนผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 และคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนผู้ปกครองของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 ในอัตรา 1:2:1 คน รวมเป็น 4 คน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2
สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2

อำเภอในเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง			
	สถานศึกษา	ประชากร	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	คณะกรรมการฯ	รวม
1. เมืองนครปฐม	52	1,889	18	36	18	72
2. กำแพงแสน	53	1,517	18	36	18	72
3. ดอนตูม	25	691	9	18	9	36
4. นครชัยศรี	34	1,013	13	26	13	52
5. บางเลน	49	1,314	18	36	18	72
6. พุทธมณฑล	8	246	3	6	3	12
7. สามพราน	36	1,160	14	28	14	56
รวม	257	7,830	93	186	93	372

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยคัดสรร มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 1.1 ด้านบุคลากร
- 1.2 ด้านการนิเทศ
- 1.3 ด้านทรัพยากรการบริหาร
- 1.4 ด้านชุมชน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่

1-2 มี 4 ด้าน ประกอบด้วย

- 2.1 การวางแผนการบริหารหลักสูตร
- 2.2 การปฏิบัติตามแผนการบริหารหลักสูตร
- 2.3 การตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารหลักสูตร
- 2.4 การปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) สอบถามในด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยคัดสรรของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งจำแนกตามตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการนิเทศ ด้านทรัพยากรการบริหาร และด้านชุมชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งจำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนบริหารหลักสูตร ด้านการปฏิบัติตามแผนการบริหารหลักสูตร ด้านการตรวจสอบประเมินผลการบริหารหลักสูตร และด้านการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตร

การกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามในตอน ที่ 2 ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนน 2 หมายถึง ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนน 3 หมายถึง ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 4 หมายถึง ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนน 5 หมายถึง ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับมากที่สุด

การกำหนดค่าคะแนนของแบบสอบถามในตอน ที่ 3 ผู้วิจัยได้กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าคะแนน 2 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 อยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนน 3 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 4 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 อยู่ในระดับระดับมาก

ค่าคะแนน 5 หมายถึง ประสิทธิภาพของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 4 ข้อ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมากำหนดเป็นนิยามตัวแปร

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมนิยามตัวแปรที่กำหนดและกำหนดขอบเขตเนื้อหาเป็นตัวบ่งชี้และจัดทำเป็นข้อกระทงคำถามภายใต้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 3 นำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ด้านภาษา และความตรงในด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index: IOC) และเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC มากกว่า 0.6 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 แก้ไขปรับปรุงโดยจัดทำเป็นแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียนๆ ละ 4 คน รวม 40 คน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2548

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9819

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมในการออกหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และ เขต 2 แจ้งไปยังสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม
2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ในกรณีที่เดินทางไม่สะดวก ระหว่างวันที่ 22 สิงหาคม 2548 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2548
3. ติดต่อขอรับแบบสอบถามส่งคืนด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดกระทำข้อมูล เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้จัดกระทำข้อมูล โดย
 - 1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
 - 1.2 จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส
 - 1.3 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยคอมพิวเตอร์
 - 1.4 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของตาราง และการพรรณนาความตามลักษณะข้อมูล
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้พิจารณาตามลักษณะของแบบสอบถามในแต่ละตอน คือ
 - 2.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ
 - 2.2 ระดับปัจจัยคัดสรร และระดับประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ใช้การวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{x} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตามเกณฑ์ดังนี้

2.2.1 การแปลความหมายระดับปัจจัยคัดสรร นำไปเทียบเกณฑ์ขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ เบสต์ (Best 1981: 482) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า ปัจจัยคัดสรร อยู่ในระดับมากที่สุด

2.22 การแปลความหมายระดับประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของ เบสต์ (Best 1981: 482) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แสดงว่า ประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า ประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า ประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า ประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า ประสิทธิผลของการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 1-2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 และเขต 2 ที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)